

Chassé-Kazerne. BREDA.

DOOK
ERFGOEDWERK

Gemeente Breda

Bijlage bij besluit

Z2019-005931 -V01

V en L

**memo bij kleuronderzoek
chassékazerne • breda**

In de rapportage over het kleuronderzoek naar de Chassé-kazerne van januari 2018 is enige onduidelijkheid geslopen wat betreft de locatie van het onderzoek aan de vensters. Door de hoofdstukindeling lijkt het venster, waarvan op pagina 24 van dat rapport de gegevens zijn afgebeeld zich in de achtergevel te bevinden. De exacte locatie is echter een van de zijvleugels. In de bijgaande plattegrond is deze aangegeven.

In de bouwhistorische rapportage over de kazerne is vermeld dat de houten kozijnen van de zijvleugels bij het aanbrengen van de stalen ramen rond 1960 vervangen zijn. Door het kleurhistorisch onderzoek werd duidelijk dat de houten kozijnen wel uit de bouwtijd stammen maar dat de uitvoering van de kozijnen eenvoudiger is dan die in de voorgevel. De kapellen ontbreken bij de kozijnen van de vleugels. Dat gekozen is voor een eenvoudiger uitvoering van de vensters van de vleugels blijkt ook uit het feit dat de hardstenen lekdorpels bij de vensters van de vleugel eenvoudiger uitgevoerd zijn dan die in de voorgevel. In het metselwerk rondom de vensters zijn geen sporen aangetroffen dat het onderzochte kozijn ooit vervangen zou zijn. Een zeer sterke aanwijzing dat het kozijn uit de bouwtijd stamt, is de aanwezigheid van een in vorm geknipte loodslab boven het kozijn. Bij een vervanging van het kozijn in de jaren '60 van de 20e eeuw zou ook deze slab vervangen zijn. Op het lood bevinden zich relatief veel verflagen, meer dan op het kozijn. De logica daarachter is dat de verflagen op het kozijn wel een of meer keren zullen zijn afgebrand. De verflagen op het lood zijn veel moeilijker te verwijderen en gaan daarom verder terug in de tijd.

De ramen die bij de kozijnen hoorden zijn rond 1960 verwijderd ten behoeve van de plaatsing van stalen ramen. Over de kleurstelling van de verwijderde ramen valt logischerwijs geen uitspraak te doen. Een indicatie over de toon van de gebruikte kleuren bij de vleugels is te vinden op een ansichtkaart van rond 1900. Daarop is te zien dat bij het hoofdgebouw licht getinte kozijnen met donkere ramen zijn toegepast. Bij het zichtbare deel van de vleugel zijn lichte kozijnen met nog lichtere ramen zichtbaar. Omdat ook de ramen in het hoofdgebouw voor het grootste deel vervangen zijn, zijn er verder weinig aanwijzingen voor het kleurgebruik van de ramen in de voorgevel.

De bevindingen van het onderzoek aan het kozijn in de vleugel zijn hier in ongewijzigde vorm opgenomen. Wel zijn een plattegrond van de locatie, een foto van het betreffende kozijn en een voorbeeld van een kozijn in de voorgevel opgenomen, evenals het ansicht van rond 1900.

Jos Schrijen, mei 2020

objectgegevens

oorspronkelijke functie: kazerne

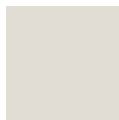
bouwjaar: 1898-99

huidige functie: archief, gedeeltelijke leegstand

adres: Keizerstraat 7-9/ Parade 10-12

status: rijksmonument, nr. 518948

kozijn bg achterzijde midden onder lood

wit,
bovenste verflaag
alkyd verf

1 1002-Y

rose wit
alkyd

2 1005-Y20R

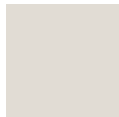
cremegeel
alkyd verf

3 1010-Y20R

blauwgrijs
lijnolie

4 3502-B

grijswit
lijnolie

5 1002-Y

warmgrijs
lijnolie

6 2005-Y20R

warmgrijs
lijnolie

7 4010-Y10R

verf op lood kozijn bg achterzijde midden

wit,
bovenste verflaag
alkyd verf

1 1002-Y

rose wit
alkyd

2 1005-Y20R

cremegeel
alkyd verf

3 1010-Y20R

blauwgrijs
lijnolie

4 3502-B

grijswit
lijnolie

5 1002-Y

warmgrijs
lijnolie

4 4010-Y10R

oker
lijnolie

5 3020-Y20R

lichte oker
lijnolie

6 1010-Y20R

warmgrijs
lijnolie

7 4010-Y10R

grijze oker
lijnolie

8 2040-Y20R

blauwgrijs
lijnolie

9 3502-B

warmgrijs
lijnolie

10 1010-Y30R

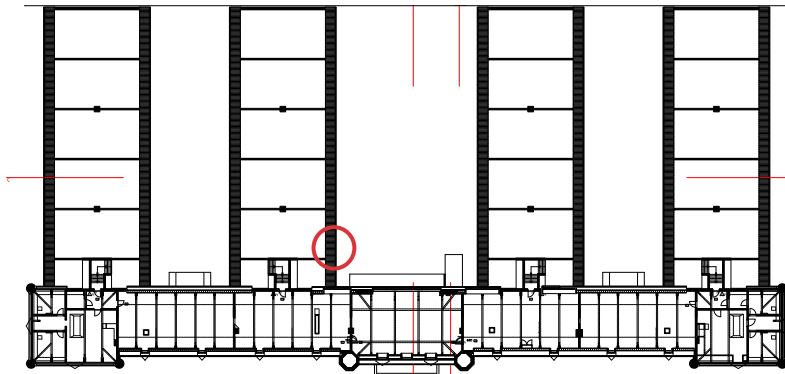

warmgrijs
lijnolie

11 3010-Y20R

venster vleugel

plaats van onderzoek venster vleugel

het onderzochte venster in de vleugel

voorbeeld rijker uitgevoerd kozijn en lekdoorpel in de voorgevel

ansicht ca. 1900 met links een deel van de zijvleugel (stadsarchief Breda a0957)

bronnen

publicaties

Eikhoudt, B en Schrijen, J. *Kleuronderzoek Chassékazerne Breda*. 's-Hertogenbosch: DOOK erfgoedwerk, 2018
Schaars, D. *Bouwhistorische verkenning Chassékazerne Breda*. Nijmegen: Monumenten Advies Bureau, 2017

tekeningen

De plattegrond is gemaakt door 1meter98 Architecten

foto's

Alle recente foto's zijn door de auteurs gemaakt tenzij anders vermeld.

Dit rapport is gemaakt door DOOK erfgoedwerk.

Verveelvoudiging voor eigen of intern gebruik door de opdrachtgever is toegestaan. Bronvermelding is verplicht. Voor het overige mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt hetzij elektronisch, mechanisch, door middel van druk, fotokopieën, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van opdrachtgever en DOOK erfgoedwerk. © DOOK erfgoedwerk, 's-Hertogenbosch

DOOK erfgoedwerk
Postelstraat 62
5211EB 's-Hertogenbosch
info@dook.nu

